

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiæ Augustæ Scriptores VI

Ælius Spartianus. Vulc. Gallicanus. Julius Capitolinus. Trebell. Pollio. Ælius
Lampridius. Flavius Vopiscus

Spartianus, Aelius

Lugduni Batavorum, 1671

De Lolliano, IIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51232](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51232)

non in tribunalibus lites, non in Curia dignitas pereat: qui unicuique proprium & suum servet. Virum quem ego præ cæteris stupeo, & qui locum principis mereatur iure: de quo spero quod mihi gratias agetis. Quod si me fefellerit opinio quam de illo habeo, sciatis nusquam gentium reperiri qui possit penitus approbari. Hujus filio Posthumio nomine, tribunatum Vocontiorum dedi, adolescenti, qui se dignum patris moribus reddet.

DE POSTHUMIO JUNIORE, III.

4 **D**E hoc prope nihil est quod dicatur, nisi quod à patre appellatus est Cæsar, ac deinceps in ejus honore Augustus cum patre dicitur interemptus, quum Lollianus in locum Posthumii subrogatus, delatum sibi à Gallis sumpsisset imperium. Fuit autem (quod solum memoratu dignum est) ita in declamationibus disertus, ut ejus controversiæ Quintiliano dicantur insertæ, quem declamatorem Romani generis acutissimum, vel unius capituli lectio prima statim fronte demonstrat.

DE LOLLIANO, III.

5 **H**Ujus rebellione in Gallia Posthumius, vir omnium fortissimus, interemptus est, quum jam nutan-

SALMASIUS.

2 Et qui locum principis mereatur iure.] Forte: locum principem. ita enim apud Tacitum & alios frequentius ponitur. sic locus Augustus, ut imperium Augustum: Ammiano Marcellino, locus principalis sæpius dicitur. locus principis, pro dignitate principis.

CASAUBONUS.

3 Cum jam nutante Gallieni luxuria in v.] Nutans luxuria quid esset, ne ipsi quidem scivere qui sic scripserunt.

Legendum, cum jam nutans Gallieni luxuria, in v. st. R. reformasset imperium.

GRUTERUS.

2 Cum jam nutante Gallieni luxuria.] Sic quoque Pal. sed proculdubio reponendum, nutans.

SALMASIUS.

2 Quum jam nutante Gallieni luxuria in veterem statum Romanum reformasset imperium.] Constantes sese præbent in hujus loci retinendo vitio veteres libri.

nutante Gallieni luxuria in veterem statum ¹ Romanum reformasset imperium. ² Fuit quidem etiam fortissimus, sed rebellionis intuitu minorem apud Gallos auctoritatem ³ de suis viribus tenuit. Interemptus autem est ⁴ à Victorino ⁵ Victorinæ vel Victoriæ filio, quæ postea MATER CASTRORUM appellata est, & Augustæ nomine affecta, quum ipsa per se fugiens tanti ponderis molem, primum in Marium, deinde in Tetricum atque ejus filium contulisset imperia. Et Lollianus quidem nonnihilum Reip. profuit. Nam plerasque Galliæ civitates, ⁶ nonnulla etiam castra quæ Posthumius per septem annos in solo Barbarico ædificaverat, quæque interfecto Posthumio subita irruptione Germanorum & direpta fuerant & incensa, in statum veterem reformavit: deinde à suis militibus, quod in labore nimius esset, occisus est. ⁷ Ita Gallieno perdente Rempubl. in Gallia primum Posthumius, deinde Lollianus, ⁸ Victorinus deinceps, postremo Tetricus (nam

de
libri. nemo tamen non videt esse legendum: quem jam nutans è Gallieni luxuria in veterem statum Romanum reformasset imperium. sic initio vitæ Gallieni, nutantem temp. dixit: capto Valeriano, nutante republica, quum Odenatus jam Orientis cepisset imperium. sic in epistola Claudii Juliani, ita ego precor, ut in eo statu vobis temp. seruent in quo cum vos adhuc nutantem collocavistis.

GRUTERUS.

¹ Romanum reformasset imperium.] Pal. formasset. forte firmasset; quod magis convenit illi nutanti.

² Fuit quidem etiam iste fortissimus.] Vox iste est à Pal. & aliis mss. vulgaris antea defuerat.

⁵ Victorina vel Victoriæ filio.] Pal. Vitruvia filio, vel Victoria.

⁸ Victorinus deinceps.] Ita etiam Pal. non Victorianus.

CASAUBONUS.

² Fuit quidem etiam fortasse.] Melius scripti, F. q. & iste fortiss.

³ De suis viribus.] Scripti, de eius vir. mira locutio.

⁷ In Gallieno prod.] Ita Gall.

SALMASIUS.

⁴ A Victorino Victorinæ vel Victoriæ filio.] Vitruvia vel Victorina. Palatinus, & ita ubique.

⁶ Nonnulla etiam castra quæ Postumus.] Paulo aliter hunc locum concipiunt scripti codices, & vetusta editiones. quas si sequimur, ita legendus fuerit, & distinguendus: Nam plerasque Gallia civitates, nonnulla etiam castra, Postumus per septem annos in solo barbarico ædificaverat: quæ interfecto Postumo subita irruptione Germanorum & direpta & incensa, veterem in statum reformavit. nunc magis placet ita legere: nam plerasque Gallia civitates, nonnulla etiam castra, quæ Postumus per septem annos in solo barbarico ædificaverat, & Postumo interfecto subita irruptione Germanorum direpta fuerant, & incensa, statim in veterem reformavit.

R 3 8 Victor

de Mario nihil dicimus) ¹ assertores Romani nominis extiterunt : quos omnes datos divinitus credo, ² ne quum illa pestis inaudita luxuria ³ impediretur, in aliis possidendi Romanum solum Germanis daretur facultas : ⁴ qui si eo genere tunc evasissent quo Gotthi & Persæ, consentientibus in Romano solo gentibus, venerabile hoc Romani nominis finitum esset imperium. ⁵ Lolliani autem vita in multis obscura est, ut ipsius Posthu-

CASAUBONUS.

8 *Victorianus.*] Scrib. *Victorinus.* o-mittit *Ælium*, de quo ex *Victore Onuphrius*. Sed quod non observat eruditissimus vir, *Ælianus Victor* eo loco est qui *Pollioni* & aliis *Lollianis*. nam etiam apud *Eutropium* non *Lollianus*, sed *L. Ælianus* legit *Pænius*.

SALMASIUS.

I *Affectatores Romani nominis.*] Semper mihi displicuit hæc lectio, suspectamque eam vitij habui. nec enim affectare Romanum nomen, pro imperium Romanum affectare, Latine satis dici puto. Latine dici etiam concedamus, non hoc vult auctor: qui tyrannos istos multum profuisse Reip. affirmat, quam per partes undique restituerent, & instaurarent, cum totam eam perderet luxuria verus, & legitimus princeps. optime igitur legunt membranz: ita *Gallieno perdente* resp. in *Gallia* primum *Postumus*, deinde *Lollianus*, *Victorinus* deinceps, postremo *Tetricus*, assertores Romani nominis extiterunt. idque satis præmissa confirmant. sed etiam magis quæ subdita sunt: quos omnes datos divinitus credo, &c.

2 *Ne quum illa pestis inaudita luxuria impediretur, in aliis possidendi Romanum solum Germanis daretur facultas.*] Facile erat videre, minus sanam esse hanc lectionem. nemo tamen hactenus id vidit. quid enim illa significant,

in aliis? *Palatinus* habet, *malis*. sic igitur emendabis: ne quum illa pestis inaudita luxuria impediretur *malis*, possidendi Romanum solum Germanis daretur facultas. *luxurie mala*, ut *constantia bona* in *Gordianis*. & alibi quoque sic loquuti sunt cum multis aliis isti auctores.

4 *Qui si eo genere tunc evasissent.*] *Palatinus* tunc evadissent. sic *dilegit* pro *dilexit*, supra dixit. sic *erepisse* pro *erepisse* *Spartianus*: & *obsepisse* pro *obsepisse* *Capitolinus*.

GRUTERUS.

I *Assertores Romani nominis.*] Melius istud quam publicatum hactenus, *affectatores*. erat autem istud nostrum diserte in *Palatino*.

CASAUBONUS.

3 *Impediretur in aliis, p.*] *Ludovici* & *hellnationi* vacabat, inquit libro superiore: idque repetitum sæpissime.

4 *Qui si eo genere tunc evasissent quo Gotthi & P.*] Si similiter è finibus suis erupissent, & Romanum imperium invadissent, ut factum fuit à *Gotthis* & *Persis*.

5 *Lolliani autem vita in multis obscura est v.*] Non damno illa in multis, quæ habent omnia exemplaria. videtur tamen non de universa horum vita loqui, sed de ea quam in imperio egerunt, nam hac parte solum obscuri sunt, qui erant privata virtute clari, ut subjicit. quare fieri potest, ut scripserit aliter.

Posthumii, ' sed privata ' virtute clari ' non nobilitatis pondere vixerunt.

SALMASIUS.

1 *Sed privata virtute clari, non nobilitatis pondere.*] Addunt vocem Palatinae membranæ, sed privata virtute enim clari. cujus loco reposuit, ejus, Accursius Pisanus in editione sua. egregia conjectura inde facio: Lolliani autem vita in multis obscura est, ut ipsius Posthumi, sed privata: virtute enim clari non nobilitatis pondere vixerunt. dicit Lolliani & Postumi vitam privatam obscuram fuisse, quod nobiles non fuerint: ideo ignorantum esse, quomodo privati vixerint. dupliciter enim vita imperatorum consideratur. privata & imperatoria. privata, ut plerumque in obscuro jaceret, eorum præsertim, qui ex parvis incrementis, atque humili genere ad imperii fastigium pervenerunt. imperatoria vero latere non potest. qui autem ex nobili genere imperium adepti sunt, etiam privata vita sua multos habent testes magno enim splendore nobilitatis, in media luce rerum versati obscuri esse non possunt. sic Severus vita sua privata & imperatoria seorsum libros ediderat, ne privata vita sua, novis hominibus ut pote, in obscuro lateret. de privata igitur vita Postumi Lolliani que heic loquitur Trebellius, quam ideo obscuram esse dicit, quod virtute clari, non nobilitatis luce splendidi vixerint. hinc de illorum privata vita nihil prorsus dicit, imperatoriam paucis tantum verbis perstringit. nec enim diu in imperio fuerunt.

2 *Virtute clari, non nobilitatis pondere vixerunt.*] Lektionem hanc mordicus retinent libri nostri: quam nec mutaverim temere. si mutandam judicarem, illud statim occurreret, quod jam pridem viris doctissimis in mentem venisse video: nobilitatis splendore. nobilitatis pondus vocat, τὸ τὸ ἀφύπναιον, τὸ βάρῳ, τὸ φόρῳ. pondus Latinis etiam pro gravitate, ut pondus mentis. Silius lib. VIII.

DE

Lata viro gravitas, & mentis amabile pondus,
Et sine tristitia virtus; non ille rigoris
Ingratas laudes, nec nubem frontis amabat.

Manilius lib. V.

Non dabit in lusus mores. facit ora severa,
Frontes ac vulvis componit pondere mentis.

& lib. I.

Quique animi vires, & strictas pondere mentes

Prudentes habuere viri. —

lib. II. sub finem pondus pectoris dixit.

Nec non & fidei tutelam vindicat ipsam,
Pectoris & pondus.

pondus etiam pro superbia arrogantiaque quodam cum fastidio conjuncta. sic pondera usurpavit Ammianus lib. XXVII. horum status & pondera inventores juris antiqui mollientes, etiam insontes quosdam aliquoties supplicis aholeri censuere lethalibus. flarus, & pondera, τὸ φουράριον καὶ τὸ βαρῶν. & sic Græci βαρῶν quoque usurpant. βαρῶν & τὸ ἐπιφουράριον junctim posuit Dicæarchus in descriptione Græciæ. de Thebanis: ἀρχαία ἡ εἶσα, καὶ τὸ ἰπποκρατίου, καὶ τὸ τοῦ ἰδὴ αἰσ φασὶν εἰ ἰσοειῶν κατὰ σκεπταί, καὶ τὸ βαρῶν καὶ τὸ τὸ ἐπιφουράριον τὸ κατὰ τὸ φουράριον. propter pondus, & superbiam incolarum. sic pondus nobilitatis, hoc loco dixit Trebellius, τὸ βαρῶν καὶ τὸ φουράριον τὸ ἀφύπναιον. Aurelius Victor: quo mihi mirum videtur nobilitati plerosque superbiam dare, quæ gentis patriciæ memor, molestiarum, quis agitur remedio, eminere paululum pluris habet.

CASAUBONUS.

2 *Virtute clari, non nobilitatis pondere.*] Servant hanc metaphoram omnes libri. & potest ferri. etsi non displicet eruditissimi Savaronis conjectura: nobilitatis splendore.

R 4

3 Noe